

**Česká školní inspekce
Pardubický inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIE-1392/22-E

Název	Soukromý dětský domov MARKÉTA, o.p.s.
Sídlo	534 01 Radhošť 24
E-mail	tomas.och@seznam.cz
IČO	25 944 363
Identifikátor	650 003 071
Právní forma	obecně prospěšná společnost
Zastupující	Tomáš Och
Zřizovatel	Tomáš Och
Místo inspekční činnosti	Radhošť 24
Termín inspekční činnosti	7., 8. a 12. 9. 2022

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, a podle zákona č. 109/2002 Sb., o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních a o preventivně výchovné péči ve školských zařízeních a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a souvisejících a prováděcích právních předpisů.

Charakteristika

Soukromý dětský domov MARKÉTA, o.p.s. (dále „školské zařízení“) vykonává činnost dětského domova. Nejvyšší povolený počet lůžek byl k termínu inspekční činnosti plně využitý, ve školském zařízení bylo osm dětí, z toho dvě děti na základě smlouvy mezi

školským zařízením a nezaopatřenou osobou připravující se na budoucí povolání. Výchova a vzdělávání ve školském zařízení probíhají podle *Školního vzdělávacího programu Soukromý dětský domov MARKÉTA, o.p.s.*. Předškolní vzdělávání a plnění povinné školní docházky probíhá převážně v Horním Jelení a Stradouni, středoškolské ve Vysokém Mýtě, vysokoškolské v Brně. Speciální vzdělávací potřeby byly diagnostikovány u dvou dětí.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitel spolu se svým týmem efektivně využívá dlouholeté praxe k řízení školského zařízení, která má příznivý vliv na rozvoj zejména výchovně vzdělávacího procesu. Promyšlená a průběžně diskutovaná koncepce se stále rozvíjí na základě získávaných zkušeností a je prospěšná dětem z hlediska úspěšné podpory jejich aktuálních i dlouhodobých potřeb. Vysoká motivace všech pracovníků vytváří příjemnou atmosféru a má pozitivní dopad na kvalitní realizaci výchovy a vzdělávání dětí. Odpovídající organizační struktura a stěžejní dokumenty jsou uzpůsobeny k praktickým činnostem a reálně možnému provozu školského zařízení. Cíle jsou účelně nastavené, napříč dokumenty vzájemně provázené, přehledné. Zároveň jsou také individuálně zacílené a srozumitelné pro děti. K tomu přispívá i částečná součinnost dětí při jejich tvorbě. Proto také dochází k jejich úspěšnému praktickému naplňování a následnému hodnocení pro úpravu dalšího rozvoje dětí a samotného školského zařízení. Častá jednání pedagogické rady dokladují svým obsahem značný zájem školského zařízení zajistit dětem co nejoptimálnější podmínky pro jejich přirozený, všestranný vývoj.

Povinná dokumentace školského zařízení je odpovědně vedena, stejně jako evidence informací o biografii dítěte, zákonných zástupcích a spolupracujících organizací v přehledně uspořádaném osobním spisu dítěte. Od minulé inspekční činnosti jsou zaznamenávána udělována výchovná opatření. Programy rozvoje osobnosti dětí se pravidelně upravují a průběžně vyhodnocují. Svým konkrétním a jednoznačným obsahem efektivně napomáhají k jejich individuálnímu osobnímu rozvoji. Podrobné písemné záznamy o dětech v knize denní evidence nejsou vedeny, ale vzhledem k trvalému kontaktu a stále průběžné zpětné vazbě k činnostem a vzájemným vztahům jsou poskytované školské služby efektivní.

Pro rozvoj prosociálního chování a identity dětí má školské zařízení velmi příznivé podmínky založené na rodinném modelu. Pevné postavení vychovatele (ředitel) a vychovatelky, zároveň v pozici manželského páru, vytváří dětem reálnou zkušenost a náhled na funkci rodiny. Děti mají dostatek příležitostí být v těsném kontaktu i s dalšími rodinnými příslušníky obou manželů. Pedagogové jsou běžně oslovováni mami a tati. Na zajištění organizace výchovného procesu a sociální podpory dětí se částečně podílí pracovníci v sociálních službách. Ztotožnění s mužským vzorem mají i v technickém pracovníkovi. Dobře fungující spolupráce s orgány sociálně právní ochrany dítěte, zdravotnickými institucemi, školskými poradenskými zařízeními, neziskovými organizacemi a dalšími externími odborníky a institucemi má pozitivní dopad na vzdělávací činnost a podporu dětí. Spolupráce s dětským diagnostickým ústavem je spíše ojedinělá, v případě řešení naléhavých problémů zpravidla účinná. Terapeutickou nebo psychoterapeutickou činnost zařízení neprovádí. Příležitostí je motivovat pedagogy k absolvování různých forem dalšího vzdělávání, které tematicky souvisí např. s aktuálními problémy doby a zasahují do života dětí i dospělých.

Rodinná skupina je koedukovaná, věkovým složením různorodá, částečně sourozenecká, což zcela odpovídá skladbě běžné rodiny a vytváří přirozené předpoklady pro komunikaci a vzájemnou spolupráci. Zařízení domu, ve kterém působí školské zařízení, umožňuje dětem

rozvoj jejich osobnosti, odpočinek, soukromí. Venkovní prostory účelně slouží k trávení volného času, sportovnímu vyžití a společným setkáváním. Děti se spolupodílí na péči o domácí zvířata, pěstování užitkových i okrasných rostlin a úpravě celé zahrady. V minulém období bylo doplněno multimediální vybavení pro proběhlou distanční výuku. Také byly zakoupeny různé stroje k šití jednoduchých výrobků, které děti s pomocí pedagogů rády tvoří, což má pozitivní dopad na zvládnutí dovedností, které mohou v životě dále prakticky využívat. Na přípravě stravy se podílí všechny děti podle svých věkových možností, v průběhu školního roku dochází na obědy také do školních jídelen.

Kapesné je dětem vypláceno v souladu s příslušným právním předpisem. Oblast prevence rizikového chování navazuje na nastavené cíle výchovného procesu, zohledňuje zdravý životní styl, rozvoj sociálních dovedností a podporu žádoucího chování dětí.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Cíli výchovně vzdělávacího procesu se prolíná rytmus roku z hlediska období, tradic a zvyků v prostředí, ve kterém zde děti žijí. Jejich obsah je prakticky zaměřený na prohlubování dovedností, které jim postupně umožní samostatný život a odpovědnost za své jednání. Sledované činnosti směřovaly k pracovním aktivitám, které běžně ve funkční rodině probíhají, k vzájemné spolupráci, ale také k relaxaci a věnování se individuálním zájmům. Děti byly motivovány ke vzdělávání, sebeobsluze, pravidelné domácí přípravě na školu, úklidu svých pokojů a přípravě jídla, stolování, k pracovním a sportovním činnostem. S oblibou pečovaly o domácí zvířata. Podílí se také na zpracování domácích výpěstků zeleniny a ovoce, které obohacují následně jejich jídelníček a podporují zdravý životní styl.

V průběhu inspekční činnosti bylo dále sledováno a hodnoceno naplňování plánovaných týdenních vzdělávacích plánů a obsah programů rozvoje osobnosti dětí. Primární cíl činností směřoval především k životu v běžné domácnosti a prohlubování vzájemných vztahů. Takový systém příznivě posiluje ukotvení každého jedince ve struktuře rodinné skupiny. Individuální přístup pedagogů poskytoval dětem přiměřenou pozornost a zájem, což bylo příznivé pro posilování jejich osobní identity i psychické stability. Proto se také projevil při klidné a pohodové atmosféře sledovaných činností pozitivní vzájemné vztahy mezi dětmi a pedagogy. Využívané metody byly zvoleny přiměřeně k věku dětí i k jejich speciálním vzdělávacím potřebám. Děti byly vhodně motivovány k aktivnímu řešení problémů, k odpovědnosti za výsledek své práce, k dokončení zadané činnosti. Zároveň pedagogové bezprostředně vedli děti k uvědomění si nastavených pravidel rodinné skupiny nebo empatickému vnímání druhých dětí. To se projevovalo v jejich slušném chování vůči sobě, pedagogům i ostatním dospělým osobám. Pedagogové při práci s dětmi účinně využívají nabyté odborné znalosti a zkušenosti z dlouholeté praxe. Dílčí hodnotící činnosti jsou realizovány v průběhu dne, obvykle při společné večeři a na konci proběhlého týdne. Hodnocení projevů chování probíhalo se zřetelem na věk a dané schopnosti dětí.

Děti jsou vedeny k hospodárnému nakládání s kapesným, podle vlastního uvážení mají peníze uloženy u vychovatelů nebo s nimi hospodaří samostatně. O svých příjmech a vydání si vedou záznamy, aby měly přehled o celkové částce, se kterou hospodaří. Zapojeny jsou do společných nákupů, vedeny jsou k udržitelnému přístupu zacházení s věcmi. Seznamují se s procesy spojenými s financováním domácnosti, zejména starší mají základní informace o výdajích na provoz společné domácnosti. Avšak uplatňování dalších přístupů k finanční gramotnosti je příležitostí k posilování rozvoje zodpovědnosti a samostatnosti dětí v této oblasti.

Sociální začlenění a rozvoj zájmů či potřeb dále pozitivně podporuje docházení dětí do kroužků, základní umělecké školy i místních sportovních klubů, do soukromé výuky zpěvu nebo doučování cizího jazyka. Nadání a individuální zájmy dětí jsou pečlivě sledovány a pracovníci školského zařízení je maximálně podporují, což zvyšuje míru zdravého osobního sebevědomí dětí. Přínosná je pro děti podpora čtenářské gramotnosti širokou nabídkou dětské literatury, která je dětmi aktivně využívána.

Přijetí dítěte do školského zařízení probíhá ve spolupráci se všemi účastníky. Děti jsou seznamovány s jejich právy a povinnostmi, a to s přihlédnutím k jejich věku a rozumovým schopnostem. Po přijetí do školského zařízení je jim věnována intenzivní individuální pozornost, aby se adaptovaly na nové prostředí, vztahy a zvyklosti. Následně je dítěti zpracován program rozvoje osobnosti, jehož cíle vhodně rozvíjejí osobnostní charakteristiky dítěte na základě všech dostupných a vyhodnocených informací získaných školským zařízením. Zákonní zástupci spolupracují v rámci možností, děti jsou vedeny k reálnému pochopení situace a vztahů v biologické rodině.

Při osobních rozhovorech oslovené děti uváděly, že jsou ve školském zařízení spokojené, svůj pobyt zde hodnotily pozitivně. Ke svému hodnocení, popřípadě k jiným osobním záležitostem, mají možnost se vyjadřovat. Nejsou omezovány v přijímání návštěv ani v samostatných vycházkách, jejichž prostřednictvím udržují kontakt se svým nejbližším sociálním okolím a posilují kamarádské vztahy. Četnost pobytů v biologické rodině je zcela individuální s ohledem na aktuální rodinnou situaci. Děti jsou v kontaktu také písemnou a telefonickou komunikací, realizací osobních návštěv přímo ve školském zařízení nebo mimo ně.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Školské zařízení se velmi systematicky zabývá výsledky výchovy a vzdělávání, podporuje komplexní rozvoj osobnosti dětí. Pravidelně sleduje psychosomatický stav umístěných dětí a vede průběžné záznamy v jejich osobní dokumentaci. Situace a vztahy mezi dětmi a další působící vlivy na děti pedagogové pečlivě sledují a zkušeně je ovlivňují žádoucím směrem. Konkrétní problémy jsou řešeny zejména v rámci společných a individuálních rozhovorů s dětmi a vstřícným přístupem pedagogů k jednotlivým dětem. Realizovaný hodnotící systém je založený na individuálním přístupu ke každému dítěti, do něhož se promítají podrobné znalosti jeho aktuálního stavu, osobnosti i diagnózy. Hodnocení dětí v průběhu a v závěru jednotlivých činností mělo formativní charakter a vedlo děti k vlastnímu hledání řešení, která byla s pedagogem diskutována. Proto také ukládání opatření ve výchově školské zařízení využívá citlivě k nastalým situacím, s výraznou převahou pozitivních výchovných.

Každodenní přípravu dětí na vyučování pedagogové přizpůsobují v souvislosti s výsledky v kmenových školách, se kterými jsou v těsném kontaktu. Náznaky školní neúspěšnosti operativně řeší s konkrétními učiteli dětí. Na základě aktuálních potřeb pedagogové zajišťují specializovanou péči, která je ve shodě s potřebami a zájmy dítěte. Vzdělávání dětí odpovídalo nastaveným cílům sociálního učení s důrazem na úspěšné dokončení základního vzdělání, přechod do středního nebo vysokoškolského vzdělávání a samostatnost po odchodu ze zařízení. Děti připravující se na budoucí povolání a zletilí jsou systematicky vedeni k péči o domácnost, zajištění jejího chodu i vlastních životních potřeb. Posilování kompetencí pro začlenění do běžného života po ukončení péče ve školském zařízení je účelné a promyšlené. Průběžně a především před dosažením zletilosti je dětem vyzdvihován význam úspěšného dokončení jejich studia, v němž jsou ze strany školského zařízení značně

podporovány. Osoby odpovědné za výchovu jsou pak o průběhu a výsledcích vzdělávání informovány především v součinnosti s orgány péče o dítě.

Klíčoví pracovníci (ředitel, vychovatelka) nepřetržitě sledují vývoj dítěte, pozorují jeho požadavky a spokojenost, a tím koordinují zajištění individuálních potřeb. Následně vyhodnocují účinnost zvolených postupů a případně upravují další přístup k zajištění očekávaných výsledků. Při vyhodnocování působení výchovných strategií pedagogové účelně spolupracují. Tím je zajištěna velmi dobrá, souvislost a provázanost péče. Do stanovení výchovně vzdělávacích cílů jsou úměrně ve vztahu k jejich individuálním schopnostem zapojeny děti. Pozitivní výsledky se projevují v systematickém rozvoji jejich individuálního nadání, v jejich samostatnosti, vzájemné pomoci, respektu, prohlubování sourozeneckých a kamarádkých vztahů, spolupráci starších dětí s mladšími.

Prevence rizikového chování je funkčně a systematicky propojena s jednotlivými činnostmi školského zařízení. Ovlivňuje především přístup k smysluplnému využívání volného času, osvojení prosociálního chování a zvýšení odolnosti vůči rizikovému chování. Výsledky se projevují také ve stabilitě školského zařízení, bez útěků dětí a s minimálním výskytem rizikového chování. V případě potřeby byla výchovná situace řešena zejména individuálním přístupem pedagogů k dítěti, v podpoře uvědomění si příčin a důsledků jeho jednání a společného hledání vhodného řešení. Ke spolupráci byla přizvána i externí psychologka. Pro rozvoj osobnosti dětí jsou přínosné četné aktivity organizované zařízením, sportovní a kulturní akce (cykloturistika, vodáctví, tábornické dovednosti, účast na sportovních nebo kulturních soutěžích apod.).

Školské zařízení aktivně podporuje styk se zákonnými zástupci, spolužáky, kamarády i jinými blízkými osobami, které jsou ve vztahu k dítěti. Vzhledem ke skutečnosti, že většina dětí nemá možnost návratu do vlastní rodiny, školské zařízení intenzivně sleduje socializaci a začlenění se do společnosti zletilých nezaopatřených osob. Mezi pedagogy a dětmi je navázána trvalá vazba, proto se i po jejich odchodu na ně s důvěrou obracují se svými úspěchy a problémy. Poskytují dětem poradenskou pomoc a to především při zabezpečení jejich zaměstnání, bydlení či řešení tíživých životních situací. Informace o zapojení zletilých do běžného života získává školské zařízení převážně prostřednictvím osobních, telefonických kontaktů, nebo také komunikací přes sociální síť.

Informace o školském zařízení jsou prezentovány přehlednými a aktuálními webovými stránkami, popř. výroční zprávou. Školské zařízení svým začleněním v prostředí, ve kterém společně děti žijí nebo se vzdělávají, neformálně a přirozeně ovlivňuje vnímání veřejnosti.

Závěry

Vývoj školského zařízení

- Přetrvávající dlouhodobé udržování kvalitních podmínek a školských služeb pro děti s nařízenou ústavní výchovou.

Silné stránky

- Promyšlená koncepce a propojenost interních dokumentů, která významně napomáhá dětem osvojovat si praktické dovednosti pro život a připravovat se k přechodu do samostatného života,
- trvalé vytváření pozitivní atmosféry, úzké vzájemné vztahy a efektivní komunikace mezi všemi účastníky vzdělávacího procesu s pozitivním dopadem na rozvoj prosociálního chování dětí.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Aktuálně nižší míra zapojení pedagogů do dalšího vzdělávání.

Doporučení pro zlepšení činnosti školského zařízení

- Využívat další formy a metody rozvoje finanční gramotnosti dětí směřující k větší samostatnosti a zodpovědnosti využívání vlastních finančních prostředků,
- sledovat aktuální nabídku vzdělávání a zapojovat se do různých forem dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků např. formou webinářů.

Pro účely zvýšení dotací právnická osoba vykonávající činnost školského zařízení dosahuje výsledků hodnocení požadovaných dle § 5 odst. 3 písm. b) zákona č. 306/1999 Sb., o poskytování dotací soukromým školám, předškolním a školským zařízením, ve znění pozdějších předpisů.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá řediteli školského zařízení ve lhůtě do 14 přijmout adekvátní opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Pardubický inspektorát, Sukova třída 1556, 530 02 Pardubice, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.e@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení ze dne 29. 8. 2022
2. Jmenování do funkce ředitele s účinností od 1. 12. 2000 ze dne 30. 11. 2000
3. Školní vzdělávací program Soukromý dětský domov MARKÉTA, o.p.s., s platností od 1. 1. 2021
4. *Vnitřní řád Soukromého dětského domova MARKÉTA, o.p.s., ze dne 1. 5. 2022*
5. Roční plán výchovně vzdělávací práce, koncepční záměry a organizace školního roku 2022/2023
6. Kniha denní evidence zařízení, vedená od 1. 1. 2003
7. Týdenní programy výchovně vzdělávací činnosti, školní roky 2021/2022, 2022/2023
8. Programy rozvoje osobnosti dítěte, školní roky 2021/2022, 2022/2023 (výběr)
9. Minimální preventivní program Soukromého dětského domov MARKÉTA, o.p.s., ze dne 1. 1. 2018
10. Výroční zpráva, Soukromý dětský domov MARKÉTA, o.p.s., rok 2021
11. Osobní dokumentace dětí ke dni 12. 9. 2022
12. Záznamy z porady, školní roky 2021/2022, 2022/2023
13. Jednací protokol, vedený od 1. 1. 2003
14. Kniha úředních návštěv, vedená od 20. 3. 2003
15. Kniha ostatních návštěv, vedená od 20. 9. 2003
16. Kniha útěků, vedená od 1. 4. 2005

17. Kniha stížností, vedená od 1. 1. 2003
18. Kniha školních úrazů, vedená od 1. 1. 2006
19. Personální dokumentace pedagogických pracovníků
20. Inspekční zpráva čj. ČŠIE-1470/19-E

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školského zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Pardubický inspektorát, Sukova třída 1556, 530 02 Pardubice, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.e@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Titul, jméno, příjmení, funkce

Mgr. Bc. Iva Morávková, školní inspektorka,
vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Bc. Iva Morávková v. r.

Mgr. Petra Chaloupková, školní inspektorka

Mgr. Petra Chaloupková v. r.

Bc. Eva Nováková, kontrolní pracovnice

Bc. Eva Nováková v. r.

V Pardubicích 3. 10. 2022

Datum a podpis ředitele školského zařízení potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Tomáš Och, ředitel školského zařízení

Tomáš Och v. r.

V Radhošti 6. 10. 2022